

Dosarul nr. 3r-189/24 (2-22190388-01-3r-12082024)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător – V. Sîrbu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

DECIZIE

21 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului Lefter Vadim,

în cauza de contencios administrativ înaintată de SRL „Solar Era Grup” împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea autorității publice de a emite un act administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 04 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de SRL „Solar Era Grup” împotriva hotărârii din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 28 decembrie 2022, SRL „Solar Era Grup” a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal și Biroului Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea autorității publice de a emite un act administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Solar Era Grup” către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actului de inspecție din 20.10.2022; anularea actului de inspecție din 21.10.2022; obligarea organului vamal de a determina valoarea în vamă pentru importul din 20.10.2022 conform articolului 11 alin. (1) din Legea 1380/1997, prin metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției – s-a respins ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 22 ianuarie 2024, SRL „Solar Era Grup” a declarat apel (nemotivat) asupra hotărârii din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 04 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de SRL „Solar Era Grup” împotriva hotărârii din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 30 iulie 2024, SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului

Lefter Vadim, a declarat recurs împotriva încheierii din 04 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 103-105).

În motivarea recursului s-a indicat că încheierea recurată este ilegală, neîntemeiată, fiind adoptată cu încălcarea normelor procedurale și aprecierea eronată a probelor. În opinia recurentei, aceasta a respectat termenul de înaintare a motivării apelului, iar instanța nu a luat în considerare că în cererea de apel s-a indicat că hotărârea motivată a fost recepționată de către apelantă/recurentă la 20 mai 2024.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului Lefter Vadim, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 04 iulie 2024, aceasta fiind notificată participanților la proces prin poșta electronică la 12 iulie 2024 (f.d. 101). Respectiv, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 13 iulie 2024, ziua imediat următoare celei în care a fost recepționată încheierea recurată, și a expirat la 27 iulie 2024 (zi de sâmbătă), ultima zi de depunere a recursului fiind 29 iulie 2024 (zi de luni).

Astfel, recursul declarat de SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului Lefter Vadim, expediat prin poștă la 29 iulie 2024, este în termen (f.d. 103-105, 111).

La 14 august 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului (f.d. 116, 117), însă aceștia nu au făcut uz de dreptul lor de a se expune asupra recursului printr-o referință.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Completul de judecată reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea și temeinicia încheierii din 04 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul înaintat de SRL „Solar Era Grup” împotriva hotărârii din 21 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Rîșcani, deoarece apelanta nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la 21 decembrie 2023 în ședința publică (f.d. 51), copia dispozitivului fiindu-i comunicată contra semnătură reprezentantului recurentei în aceeași zi (f.d. 52).

La 22 ianuarie 2024, cu respectarea art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului Lefter Vadim, a înregistrat apelul nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitre a acțiunii, *rezervându-și dreptul de a prezenta apelul motivat după ce îi va fi comunicată hotărârea motivată* (f.d. 55-56).

La 15 mai 2024, hotărârea motivată a instanței de fond i-a fost notificată SRL „Solar Era Grup” prin intermediul factorului poștal, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție (f.d. 72).

Potrivit cererii de recurs, recurenta nu este de acord cu cele stabilite de către instanța de apel în încheierea contestată, și anume cu faptul că instanța a indicat asupra recepționării hotărârii motivate la 15 mai 2024 în lipsa căror va probe în acest sens.

Instanța de recurs nu poate reține acest argument, or la materialele cauzei este anexat avizul de recepție pe care este aplicată semnătura olografă a destinatarului cu indicarea olografă a datei înmânării trimiterii poștale – 15 mai 2024, fiind aplicată și ștampila oficiului poștal cu aceeași dată.

Este de menționat că instanța de recurs apreciază temeinicia încheierii instanței de apel la momentul adoptării acesteia. Astfel, la momentul pronunțării încheierii din 04 iulie 2024, Curtea de Apel Chișinău a reieșit din înscrisurile anexate la materialele cauzei întru aprecierea respectării termenului de prezentare a apelului motivat.

De asemenea, Completul de judecată atrage atenția asupra faptului că recurenta a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În astfel de circumstanțe, termenul limită de prezentare a motivării apelului a început să curgă la data de 16 mai 2024, ziua imediat următoare a notificării hotărârii, și a expirat la data de 14 iunie 2024. Totuși, recurenta nu și-a îndeplinit obligația pozitivă prevăzută de lege de a prezenta instanței cererea de apel motivată în termenul de 30 de zile și a expedit-o prin poștă abila la 19 iunie 2024.

Completul de judecată menționează că la cererea de recurs, SRL „Solar Era Grup” a anexat un extras de pe site-ul oficial al ÎS „Poșta Moldovei”, prin care intenționează să demonstreze că a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe la 20 mai 2024 (f.d. 108).

Instanța de recurs apreciază critic acest înscris, or acesta nu corespunde originalului avizului de recepție, semnat olograf de către destinatar, cu indicarea datei recepționării de către acesta. Totodată, potrivit extrasului menționat, livrarea finală a trimiterii poștale a avut loc la 19 mai 2024, și nu la 20 mai 2024 – așa cum indică recurenta. Respectiv, chiar și în eventualitatea în care instanța de recurs ar fi luat în considerare această informație, ultima zi de prezentare a motivării apelului ar fi fost ziua de 18 iunie 2024, iar recurenta a expediat apelul motivat prin poștă la 19 iunie 2024, cu încălcarea termenului.

Instanța de recurs remarcă că art. 232 alin. (2) din Codul administrativ prevede termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului, în textul legii fiind specificat locul concret unde urmează a fi depusă motivarea – la instanța de apel.

Reieșind din materialele cauzei, apelanta a omis termenul de înaintare a apelului motivat.

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 236 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ de declarare a apelului inadmisibil.

Completul de judecată menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Prin prisma art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, recurenta/apelantă avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă la îndeplinirea obligațiilor sale procesuale.

Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și depunerea în modul și termenul prevăzut de lege a motivării apelului, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil.

În atare circumstanțe, declararea apelului depus de SRL „Solar Era Grup” ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În susținerea opiniei enunțate, completul de judecată amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a 12 Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului Lefter Vadim.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de SRL „Solar Era Grup”, prin intermediul administratorului Lefter Vadim.

Se menține încheierea din 04 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Solar Era Grup” împotriva Serviciului Vamal și Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actelor administrative individuale și obligarea autorității publice de a emite un act administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Ion Malanciuc